

DIRECTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR:

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Lege binevenită

„Monitorul Oficial” Nr. 162 din 17 Iulie c. a publicat, între altele, o lege, care ne interesează de aproape. A fost votată de Corpurile Legiuitoare la sfârșitul sesiunii parlamentare, în 30 Iunie la Senat și în 3 Iulie la Cameră. I-se zice »Legea pentru inventarierea averilor și veniturilor aparținând bisericilor naționale și celorlalte culte». Deși punerea ei în aplicare urmează să se facă numai după ce Ministerul Cultelor va da instrucțiunile și formularele de chestionare trebuitoare — și cari nu pot întârzia mai mult de 6 luni dela publicarea legii — e bine să cunoaștem de pe acum cuprinsul celor trei articole care o compun.

Legea o face Statul pentru a-și exercita dreptul de control prevăzut în art. 22 din Constituție și în legile cultelor. În acest scop, toate cultele istorice, arătate în art. 21 din legea pentru regimul general al cultelor, sunt datoare să trimită Ministerului cultelor o seamă de acte și de date privitor la situația lor materială. Și anume: a) Un inventar de averea mobilă și imobilă a fiecărei părți constitutive a organizației cultului respectiv. — b) Declarația individuală a personalului ecleziastic, didactic și administrativ asupra veniturilor bisericesti care formează beneficiul sau usufructul acestui personal (pământ, livezi, pășune, pădure, taxe și prestațiuni dela credincioși, fonduri și fundațiuni parohiale și eparhiale, rente de expropriere, stipendii de liturghii, subvenții dela comună, județ sau patron, etc. — c) Declarație despre toate veniturile diferitelor părți constitutive ale bisericii, cu orice altă destinație decât întreținerea personalului. — În urmă, d) Declarație asupra veniturilor fundațiilor administrate de părțile constitutive ale cultelor, cu indicarea scopului prevăzut în actele de fundație. — Toate aceste acte vor fi vizate de autoritățile superioare bisericesti și de cele civile și fiscale (primar și perceptor pentru parohii și comunități; prefect și administrator financiar pentru entitățile celelalte).

Intocmirea și înaintarea tuturor acestor tabouri și acte este obligatorie sub sancțiunea suspendării ajutorului de stat pentru cei cari nu se vor conforma. — Iar pentru viitor: orice schimbare în inventar, în averea și veniturile cari fac obiectul acestei legi, se vor comunica ministerului în cursul lunii Decembrie a fiecărui an. — Întocmirea situației reale, darea sau vizarea de acte și certificate false se pedepsesc ca delict de fals în acte publice, după prevederile Codului penal.

Ori cât această lege aduce cu sine un amestec al statului în bucătăria bisericescă, noi o vedem binevenită. Mai ales dintr'un punct de vedere: va pune capet unei legende! Știe doar lumea și țara cât de săracă este biata biserică ortodoxă și, de altă parte, cât de putred de bogată este cea unită, cu averile ei nemărginite și nepăzite. Aceasta este o axiomă dominantă și pravoslavnică, care nu se discută și nu se dovedește. Se crede. Altfel nu ești dreptcredincios și nu te îndrăznești. — Acum, simpatica legendă va trebui îndărânată nițel. Se va vedea ce și cum stăm. Por fi, fără îndoială, multe surprize. Fiindcă de, ca schimbarea vremilor, s'au schimbat și multe lucruri. Bogății au sărăcit și au flămânzit și sărăcii s'au umplut de bunătați. Cum se va vedea. Pentru aceste binecuvântate pricini cerusem noi în repezite rânduri legea controlului averilor bisericesti și acum, când s'a adus, avem toate motivele s'o salutăm!

Bucurie tulburată

— Paradă bisericescă ortodoxă pentru credincioși uniți —

Pr. Pompiliu Graplin

În istoria grănițerilor, „fii ai lui Marte de pe valea Rodnei”, s'a petrecut în ziua de 10 Iulie a. c. un mare eveniment. — Înalta voință a M. S. Regelui Carol II a reinviat, în Banat și 'n țara Năsăudului, fostele batalioane grănițarești.

De sigur, M. Sa, din studiul istoriei grăniței, s'a convins: ce sprijin de granit au fost vechii grănițeri pentru monarhia austriacă; cât sânge au vărsat ei pe câmpiile Europei dela infilțare, în 1763, până la 1851. Cât curaj și rezistență au arătat „cătanele negre” îmbrăcate în straele negre, făcute de mamele și soțiile lor, cari îi plecau în slujba Impăratului, pe 10—12 ani, în care timp ele purtau cu multă vrednicie, toate greutățile gospodărești.

Ținuta acestor soldați a pus în uimire și respect toate armatele streine. La Arcole însuș Napoleon le-a dat acest certificat: „De aș avea un batalion de soldați ca ăștia, aș învinge lumea”.

Nici odată acești grănițeri nu s'au arătat lași sau trădători. Ei au fost învățați de părinți să fie soldați cu credință. — În cursul revoluției din 1848—9 au fost puși la ispitiri grele, să treacă, trădători, în tabăra lui Kosuth. Ei însă, toți într'un glas au strigat: „noi ne ținem de jurământ”. Aceasta era doar porunca ce le-o dăduse, la plecare, mamele și soțiile: țineți jurământul sfânt, ca să Vă ajute Dumnezeu. Aceeași poruncă se desprindea și din actul adunării dela Blaj.

Nu aflăm în istoria militară a Imperiului Austriei ca să fi fost dat unui steag distincția de care s'a împărțit steagul regimentului grăniței năsăudene, decorat în 1848 cu medalia de aur ce poartă inscripția „Für Standhaftes Ausharen in der beschworrenen Treue” — pentru perseveranță și statornicie în jurământul pus.

Uneltiri ungurești și săsești au încercat să spargă zidul grănițareșc. La anul 1851 regimentele de grăniță au fost desfilțate. Impăratul și-a pierdut, astfel, pe cel mai credincios și devotați soldați ce l-a avut vreodată monarhia Austriacă.

În marea zi de 10 Iulie 1934, Regele nostru Carol II a făcut un act de dreptate istorică: a luat atunci jurământul batalionului I grăniceresc de gardă la Năsăud.

Serbarea, prin strălucirea ei, a fost la înălțimea actului istoric. Locuitorii celor 44 comune grănicerești, în frunte cu preoții lor, s'au adunat cu toții, pentru a dovedi Tronului, prin gura soldaților: credință, respect și supunere. Peste 20.000 de cetățeni ai grăniței au ascultat cuvintele Măiestrului rostite către soldați: „Vă aduc aminte virtuțile străbunilor

voștri; să fiți tot așa bravi și să țineți la credință și la jurământ ca și moșii și părinții voștri din toate timpurile”. — Se părea că și morții din morminte strigă cu noi împreună: „Trălască Malestăea Sa Regele Carol al II-lea, Restauratorul grăniței năsăudene!”

Episcopul nostru, încunjurat de 40 de preoți în odăjdii, a sosit spre a sfinți apa binecuvântării și a lua jurământul soldaților. Căci 99% din ei erau greco-catolici, fii ai bisericii noastre. — Spre marea noastră surprindere nu s'a întâmplat așa. Acestea s'au făcut prin Episcopul militar, însoțit de patru preoți ortodocși. Am rămas indignați noi toți și poporul nostru întreg. Bucuria noastră a fost învăluită în neșpusă mâhnire. Cum, în țara noastră, noi n'avem voie nici să ne binecuvântăm propriii copii? Nici atunci măcar, când îi închinăm regelui și țării, cu poruncă de a-și da viața pentru apărarea grănițelor? Cine, și cu ce putere, vine să ne răpească acest drept? Cine și cu ce îndrăzneală face sfinte slujbe pentru sufletele cari nu-i aparțin și care nu-i privesc?

Și nu numai acum, ci permanent, la sărbătorile naționale, bisericile noastre sunt disconsiderate și soldații noștri sunt duși adesea în capele ortodoxe improvizate. Tot așa și la mărturisiri. Când va înceta odată această strigătoare nedreptate, săvârșită față de o biserică națională? Știu din experiență personală, am fost pe vremuri și eu ofițer în armata austro-ungară, că apăsătorii noștri de atunci aveau respect de credința soldaților și se îngrijau ca fiecare să-și cerceteze biserică proprie, având confesar propriu. Noi nu suntem biserică minoritară ci națională românească și totuși suntem tratați în acest chip? Până când? Toate confesiunile trebuie să-și aibe în armată preoții proprii! Noi, în special, cerem acest drept: în armată să avem un șef de mare rang pentru copiii noștri gr.-cat. români — tot așa și în fiecare regiment. Să ni-se respecte credința și nimenea să nu-și bată joc de ea. — Inbiții noștri arhiepiscop să știe, că stăm cu toți zid neclătit lângă ei, în fiecare pas pe care îl vor face pentru izbânda acestui drept elementar al nostru. Și suntem siguri: Regele Carol II. va fi cel dintâi care va înțelege și va face să ni-se respecte această dorință sfântă și dreaptă!

Sfârșitul tragic al cancelarului Dollfuss. Sbucliumul nenorocitei Austriei părea potolită. Mâna energică a cancelarului Dollfuss îl redase liniștea. Și priceperea lui politică, curajul neșovăitor și patriotismul lui înflăcărat

au găsit și noul drum, specific și propriu pe care trebuia să meargă Austria spre a-și împlini destinul ei istoric. Creștin convins, catolic practicant, Dollfuss a văzut curând lumina cea adevărată. A căutat să înfăptuiască în așezarea țării sale poruncile evangheliei. Pe „Quadragesimo Anno“ a lui Pius XI. a clădit noua Austrie, care începuse să realizeze idealul Statului creștin pe pământ.

O bandă de criminali, nebuni ai neopăgânismului național-socialist și ai Auschlussului pangerman, a pătruns hoștește în birourile lui de muncă și cu două focuri de revolver criminale au stins, la abia 45 de ani, o viață rodnică și foarte mult promițătoare. Jalea Austriei și consternarea întregii lumi civilizate sunt deopotrivă de mari. În afară de exaltarea lor bolnavă și de păgânul cult al violenței profesat de „naziști“, criminalii nu pot invoca nici o justificare. Cancelarul a fost un om bun. S'a ridicat prin muncă și talent, din copil sărac la înalta cinste de conducător al țării. Și și-a servit patria cu devotament și curaj incomparabil. „N'am voit decât pacea“, au fost ultimele sale cuvinte în această lume.

Papa Pius XI. aflând trista veste a asasinatului, a plâns. Cancelarul Dollfuss a meritat aceste lacrimi și a meritat regretele întregii lumi civilizate. A reprezentat, cu vrednicie, un mare ideal de stat. Și a întrupat, ca persoană, idealul bărbatului de stat creștin. — Fie sângele lui de martir al frământărilor sociale de astăzi, energie vie spre trezirea lumii din sbuciumul de azi și îndreptarea atențiilor ei spre lianurile sociale ale evangheliei pe care le-a visat el și le-a lăsat moștenire Austriei!

Ce este Biserica catolică? Răspunde scriitorul scandinav *Chr. Reventlow*, în „Nordisk Ugeblad“. Judecată cu atât mai nepărtinitoare, cu cât Reventlow este protestant.

„Biserica rom.-cat. — scrie R. între altele și spiculește din articolul său „Schönere Zukunft“ — este poate cea mai puternică instituție care face din oameni ființe mai spirituale, mai demne, mai desăvârșite și mai mature sufletește... Tot ce i-a stat în drum, a cuprins în sine și a transformat... Are expe-

riență mai mare decât oricare altă instituție omenească. Cunoaște micimea pământească și înălțimea spirituală, cea mai ascuțită tehnică de organizare și cea mai naivă cucernicie a inimii... Biserica catolică înfățișează icoana unei drame puternice, un teatru sfânt, al cărui cuprins și prezentare sunt deopotrivă de bogate și impunătoare și care, turnat în limba admirabilă a liturgiei misterelor, este de-un efect impresionant. Infructuoasa politică de pace și război a Statelor, insuficiența științelor, mecanizarea aculturală, lipsa de dreptate, superficialitatea și infinita prostie a vieții: toate acestea fac omenirea în general nemulțumită și trezesc în ea un nou cian religios. Și cine-i poate oferi, în această privință ceva, decât singură Biserica catolică?!“

Nu trebuie, deci, să se sperie nimeni, nici în fericita Românie a ortodoxiei dominante, de această instituție. Nu mănâncă oamenii

Diplomația

Cetind cărțile roșii, cărțile verzi, cărțile albastre și cărțile de diferite colori ale diplomației statelor civilizate, ajungem la concluzia că și aici omul rămâne om. Nu se desminte. Homo homini lupus. Homo sui ipsius inimicus teterrimus.

În genere, două popoare trăiesc în pace și bună înțelegere, dacă n'au nimic de împărțit. Dacă unul e la Apus, altul la Răsărit; unul la miez-noapte, altul la miez-zi. Groenlandezul trăiește în pace și bună înțelegere cu Niponesul, Bulgarul cu Mexicanul, Ungurul cu Arabul, Germanul cu Argentinianul, Francezul cu Tasmanianul, Englezul cu Brazilianul etc.

Dar îndată ce un popor începe să aibă „interese“ în domeniul altui popor, sau unul să fie vecin cu altul: se ivesc numai decât „litigiile“, procesele, conflictele, părușile. Biata pace fuge dintre ele. Rămâne cearta permanentă. Diplomații iscușiți și rafinați, reprezentând fiecare „interesele“ națiunii proprii, formulează atunci principiul. „Si vis pacem, para bellum“. Și dă-i cu înarmări răsunătoare, cu fortificații costisitoare, cari în momentele decisive se dovedesc inutilizabile;

cu armate permanente. Tot risipă și pierdere imensă de energii productive, cari întrec în zecit și însutit toate pretinsele „beneficii“ rezultă de pe urma războaielor,

Omenimea e așa de stupidă, încât azi nu-și poate aranja pe cale pacifică, prin raționament și persuasiune logică, diferendele. Sau prin admiterea și aplicarea principiului *suum cuique*. Sau prin acceptarea legii creștine: „Ce ție nu-ți place, altuia să nu faci“.

Supunerea necondiționată la imperativul acestor morale, simple și clare, ar rezolva toate litigiile, ar aplana toate diferendele. Sacrificii enorme ce se fac pentru „pacea armată“, s-ar putea întrebuița în lucrări productive, constructive, cari să ușureze și să asigure existența liniștită pentru toate popoarele, ori s'ar înmulți acestea.

Dar în loc de „împărăția lui Dumnezeu“, oamenii preferă împărăția diavolului. Fiți atenți la complicațiile diplomatice internaționale. Urmăriți conferențele de pace și desarmament. Din toate se adeverește răutatea sălbatică a omului, care trebuie să mai expieze multe bine până se va mântui.

Ca exemplu, e suficient să amintesc acest loc, discursul ducelui Mussolini, rostit în Camera italiană, la 26 Maiu 1934. Vorbitor de punctele nevralgice ale păcii, el a spus între altele:

„Desarmarea nu trebuie să ne mai poată ocupa azi de loc. Ea este o chestiune definitiv lichidată și compromisă.“

„Punctele nevralgice și proplemele Europei de azi sunt plebiscitul din Saar și problema statelor dunărene. De aceste depinde dacă vom avea pace sau războiul și evident de concurența Japoniei, care tinde să desființeze viața comercială a statelor europene.“

În ceea ce privește războiul și pacea, mi-am spus deja părerea în articolul, pe care l-am scris pentru Enciclopedia. Omenirea are un destin tragic și acesta e războiul. Pace eternă ar duce la descompunere. Războiul mulează și crează virtuțile. Numai datorită eforturilor sângeroase a urcat omenirea treaptă de treaptă, scara civilizației.

Italia este doritoare de pace. Dar da-

Foiața „Unirii“

Ora et labora

Ceva despre reuniunile mariane și preotul lor conducător

Dela unirea națională încoace se insistă tot mai mult din partea Conducerii noastre bisericești asupra intensificării vieții spirituale, ca prin ea să se contrabalanseze activismul mecanic și febril ce ne năpădește ori, mai bine, să se spiritualizeze activitatea externă, și astfel să fie cât mai repede și mai bine „încreștinăți creștinii“.

În anul trecut, după și între multe altele, au fost avizate oficiile protopopești să stăruie pentru înființarea reuniunilor mariane în fiecare parohie până la 1 Ianuarie 1934.

Universalitatea acestei dispozițiuni arată cât e de importantă mișcarea aceasta de pietate, și cât de mult ține la ea Conducerea bisericească noastră, mai ales dacă se știe că și în diecezele sufragane acțiunea aceasta e în tolu. Fiind deci de cea mai mare actualitate reînvierea satelor și a instituțiilor noastre prin cultul Preacuratei, nu va strica să ne oprim un moment asupra părții pe care o are preotul în susținerea unei reuniuni.

Reuniunea mariană este o acțiune reli-

gioasă și e o școală de elite. Ce va cere ea ca atare dela conducătorul ei, care este preotul local?

În fondarea, susținerea și dezvoltarea unei reuniuni mariane *preotul e totul*. De aceea cât are preotul în sufletul său, atât va putea da, și cât va da și reda neîncetat, atât se va primi. El nu e asistent eclesiastic a la AGRU, nici un simplu capelan, ci președintele și directorul reuniunii. Toată jurisdicția și puterea e în mâna lui, și de aceea toată răspunderea cade asupra lui. Iată de ce, ca o reuniune să reușească, preotul trebuie să fie de elită.

Preotul care vrea să aibă o reuniune mariană regeneratoare de suflete, trebuie să aibă mai întâiu el însuși o viață spirituală bine reglementată și intensă.

Reglementată. Un program spiritual de zi, care să mențină preotului tăria convingerilor sale asupra incorporării proprii în viața supranaturală sub influxul direct al lui Hristos, și care, menținând bazele supranaturale ale întregii sale vieți, să-l silească a se aplica cu rost creștinesc la folosirea timpului său necesar, pentru că numai el va putea feri pe preot de orice leșire vătămătoare — ca să nu zic compromițătoare — numai el îi va repara forțele cheltuite în truda apostolică, numai programul spiritual observat cu fidelitate îi va redubla energiile și meritele, și-i va da bucurie internă, care-l mângâie, și prin a-

ceasta înclină pe om la o continuă purificare a intențiunilor sale, și zdrobește orice leșire de descurajare. (V. *Chautard*, *L'âme de tout apostolat*).

Intensă. Preotul e chemat să dea reședința și liniștea sufletului său. Viața aceasta nu este decât scheletul organizației, ci din inima preotului. Fără viață spirituală intensă de unde va avea el entuziasmul de lipsă? Iar dacă preotul, nu are entuziasm nutrit de conștiință acțiune a grației care-l covârșește și-l răpășește fortiter et suaviter, „la ce mai și ocupă cu mântul?“ — De altă parte, cum va putea stăruia un preot ca „marianist“ săi să țină un program spiritual de zi, de săptămână, de lună, fie chiar și mai sumar, dacă el însuși nu tănjește. Iar program trebuie să aibă fiecare preot, pentru că viața spirituală bogată, habitul de pretinde exercițiu mult și ca să fie mult și constant, ori cel puțin ca să nu fie prea puțin trebuie ținut un minimum printr'un program prudent.

Dar nu ajunge ca preotul să ducă numai personal o viață spirituală intensă pe care să răspândească apoi asupra credincioșilor, un cenacol înviorat de viața lui trebuie să-i fie *millia*. Oare nu doamna lui e diriginta firească a secției feminine din reuniune? Dacă da, și așa este — atunci trebuie să stea în frunte nu numai în biserică și în gospodărie, ci și în ales în virtute, a cărei valoare întăritoare

ar fi nevoie, apoi să se știe pretutindeni, că ea este pregătită și pentru războiul..."

Iată refrenul notelor diplomatice: „Dorim pacea, dar suntem gata și de război”. Sau, după cuvintele lui Eminescu:

De-o fi una, de-o fi alta: ce e scris și pentru noi,
Bucuroși le-om duce toate, de e pace, de-i războiul!

Dacă nu ar fi răutatea omenească la baza declarațiilor diplomatice de acest gen, ușor s'ar putea face calculul matematic:

a) Cât costă pacea înarmată? b) Câte lucrări productive și constructive, de utilitate națională și particulară, s'ar putea îndeplini cu aceste sacrificii? c) Ce virtuți se stimulează și se creează prin război? Și câte să pierd, sau câte degenerază? d) Câte virtuți se pot stimula și crea prin activitatea pacifică? e) La ce s'ar reduce concurența economică dintre popoare, dacă fiecare popor, prin activitate bine organizată, și-ar produce din abundență mijloacele de existență?

E adevărat că omenirea are un destin tragic. Dar cauza acestui destin e omenirea înșuși. Sau mai corect: *firea ei păcătoasă*.

Dacă, prin educație radical schimbată, s'ar lucra sistematic la atenuarea acestei firi păcătoase, s'ar rezolvi automat și celelalte probleme, cari azi se par — și sunt — inextricabile.

Gavril Todica

Impotriva pornografiei. Ca și alurea, cartea rea se răspândește și în Polonia. Nepedepsită. Conștiința publică începe însă a-și da seama de marea primejdie pe care o comportă. În prim rând tinerimea universitară. Cea din Leopold a înțeles să pășască pe față, la fapte. Aproape toate organizațiile studențești din acest oraș au lansat un apel, care a avut mare răsunet în toată opinia publică poloneză.

„Tinerimea catolică universitară — glăsuște apelul — constată că în universitatea din Leopold pornografia se răspândește nepedepsit. Acest lucru, contrar tuturor principiilor de etică creștină, contrar dispozițiilor particulare ale guvernului și contrar convențiilor internaționale, lovește însuși te-

meiul vieții noastre naționale: morala publică”. Se înșiră, apoi, urmările dezastruoase ale acestei demoralizări: „Se crează o atmosferă vișată, improprie pentru studiu; se aruncă umbră asupra autorităților universitare, cari par a ocroti aceste manifestațiuni de decadență morală; ucide în tinerime respectul pentru valorile superioare; favorizează reîntronarea moravurilor din cea mai tristă vreme de decadență a republicii; slăbește respectul față de legi, cari se văd călcate fără pedeapsă... În consecință, tinerimea roagă Rectoratul să se adreseze cu toată hotărârea autorităților competente cu cererea de-a face să înceteze difuzarea scrierilor pornografice în tot orașul, favorizând în acest chip progresul intelectual și moral al Universității sale”.

Acest început, aplaudat de toată lumea, este de bun augur. Și pilduitor!

Știri mărunte

Misiuni la Cincul. Le-a ținut păr. Dr. *Septimiu Todoran*, prof. de religie la Blaj, în zilele de 20—22 Iulie c. Pregătiți bine din bună vreme de păr. Moise Ionașcu, preotul local, credincioșii au participat regulat, și în număr mare, în frunte cu intelectualii din localitate, la toate serviciile divine. Răspunsurile la sf. liturghie din ziua ultimă a sf. misiuni le-a dat corul bisericii ortodoxe din loc, sub diriguirea d. adv. Stefanski, primarul comunei. Mărturisiri și cuminecări multe. La ascultarea mărturisirilor au dat ajutor și preotul local, apoi frații preoți A. Radeș din Voila și N. Noaghiu din Rucăr.

A murit o Soră bună. De-acas o chema *Rafila Tețcu*, și era de loc din Feisa. În Congregația Surorilor noastre i-se dase numele de *Egidia*. Voturile călugărești le-a făcut numai în primăvară. S'a stins, ca model de resemnare în voința lui Dumnezeu, în ziua de Sf. Ilie din acest an, în sanatoriul din Geoagiu. Ascultătoare până la jertfirea de sine, harnică și profund evlavioasă, a fost oglinda vie a călugăriței bune. I-se poate aplica vorba Scripturii: *Explevit, in brevi, tempora multa...*

Iar dacă e vorba de sfințire personală atunci e vorba de elite, de spirite leșite din o elită morală, lăsându-l în statul social în care este — dacă e legitim — e absolut de lipsă ca preotul să desvolte o acțiune directă asupra aceluși suflet. Acțiunea aceasta are două mijloace: sfintele taine și participarea la viața liturgică.

În programul general al reuniunilor se prevede ca mărturisirea și cuminecarea membrilor să fie cel puțin lunară. Dar pentru a mărturisi pe cineva tot la o lună și cu folos, e neapărat de lipsă ca preotul să știe legile ascetice și să se folosească de ele. Pentru că, deși e adevărat că sfintele taine lucrează ex opere operato, ori chiar pentru că lucrează așa, pregătirea sufletelor trebuie să fie foarte bună, detaliată și acomodată, ca darul bogat care se revărsă prin tine să pătrundă în toate actele conștiinței înfrânate de o pregătire conștientă, de unde să șteargă prin iertare toată pata, și să sigileze hotărârea luată. Altfel nu există educație de conștiință nici nobilitare de suflete. Sfintele taine trebuie primite cu o cât mai adâncă înțelegere, iar înțelegerea aceasta o comunică creștinului de obicei preotul, care îi descopere și arată lucrarea minunată a grației în sufletul său. — Iată deci că reuniunea mariană pretinde ca preotul să fie un bun director spiritual și ca urmare, un bun cunoscător al ascetice creștine.

Agru la Geoagiu de Jos (eparhia Lugojului). S'a organizat în 8 Iulie c. după pregătirea în prealabil a credincioșilor, prin preotul local, păr. *Alex. Crișan* și insistențele devotate ale d. *Gavril Todica*. Constituirea Agrului la Geoagiu de Jos s'a făcut după ascultarea sf. liturghii și a cuvântului ocașional rostit de păr. *Dumitru Neda*, redactorul nostru, căruia i-au urmat luminoase lămuriri agriste, date de d. G. Todica. *Comitetul* ales este următorul: președinte: d. G. Todica; vicepreședinți: dd. *Nicolae Boila* și *Iacob Sârbu*; secretari: păr. *Alex. Crișan* și dș. *Zulnia Todica*; cassier: d. *Ion Ferdeș*; bibliotecari: dd. *Nicolae Ferdeș* și *Oct. Mumela*. — Numărul membrilor: 60. Ceeace înseamnă cam 20% din numărul total a sufletelor parohiei, în care număr intră și numărășii neorustici (romi) încă neagriști.

Gara Vaticanului. În 28 Iunie a avut loc predarea oficială a gărei și a liniei ferate, pe care Italia a făcut-o Cetății Vaticanului, conform pactului Lateran. De întreținerea liniei se va îngriji Calea Ferată Italiană, în urma unei convențiuni speciale și în schimbul unui pașal pe care Vaticanul îl plătește anual.

Locale. Dumineca viitoare, a zecea după Rusalii, va predica în catedrală păr. Dr. *Septimiu Todoran*, profesor al liceului „Sf. Vasile”; iar Luni, 6 August, sărbătoarea Schimbării la față a Mântuitorului, păr. *Dumitru Neda*, profesor al Acadmiei de teologie.

— Dumineca trecută, în 22 Iulie, s'a prăznuit ziua onomastică a *M. S. Regina Maria*. În biserica catedrală s'a oficiat, din acest prilej, un Te-Deum, pontificat de păr. *Iacob Popa*, în mare săbor de preoți. Au asistat autoritățile, în frunte cu d. prefect al județului.

— Luni, 23 Iulie c., a sosit în orașul nostru impunătorul grup de 110 învățători basarabeni (jud. Cetatea-Albă) plecați într-o mare excursie prin țară. După ce au cercetat ceea ce era de văzut, seara au dat un admirabil concert în sala de gimnastică a liceului de băieți. Cu acest prilej, conducătorul grupului, d. revizor școlar al jud. Lăpușna, a talmăcit în cuvinte mișcătoare, emoția cu care au călcat pe pământul sfânt al Blajului frații dela Nistru; iar păr. Dr. V. Macaveiu i-a asigurat de marea dragoste cu care i-am primit. — În dimineața

bule să fie comunicată cât mai evident vieții conjugale, familiare și sociale. Extreme nu ne trebuie. Dar familia trebuie să fie pentru preot un paravan și un ajutor. Paravan ca să fie acoperit și motivat orice apel ce-ar face preotul credincioșilor săi, cari nu trebuie să poată răspunde: la părintele în casă nu e așa. Și un ajutor, cel puțin întrucât virtutea acelei familii e focar de faptă creștinească, atât în sânul ei cât și în afară.

Se mai recere apoi preotului-conducător o temeinică cunoaștere a naturii reuniunilor mariane și a mijloacelor prin care se ajunge la realizarea scopurilor ei.

Căci reuniunea mariană nu consistă — cum așa de des se crede ori se face — în gruparea câtorva femei care, de voie de nevoie, să se îngrijească de curățirea Casei Domnului, fără de-a avea vreun alt drept sau cel puțin posibilitatea de-aș desvolta pietatea prin ajutoarele puse anume la dispoziția lor de biserică prin statutele mariane. Primul gând al reuniunii este chiar acela de-a promova sfințirea personală cu atâta intensitate, încât activitatea externă să fie numai o revărsare firească a zelului, un apostolat necesitat de ardoarea virtuții și canalizat înțelepțește în operele cele mai de lipsă: sfințirea personală și prin ea apostolatul iată menirea reuniunii mariane: „să transforme pe creștin în făclie arzând și luminând”.

Un alt mijloc de acțiune directă asupra sufletelor, spuneam că este participarea activă la diferitele lucrări liturgice. — Dacă am lua chiar numai liturghia obișnuită — lăsând la o parte toate celelalte rugăciuni publice —, câți oare din creștinii încredințați nouă cunosc distinct diferitele ei părți, și din aceștia câți, oare, le înțeleg așa încât să poată prețui acest izvor de viață spirituală ca să se poată împărtăși din bogăția lui cu tot folosul oferit unui creștin conștient? Și de aceea, oricât de mare ar fi fost apatia trecutului — căci pe terenul acesta nu s'a făcut la noi nimic, deși avem publicat textul sfintei liturghii în fel-de-fel de ediții —, preotul de azi, și mai ales dacă e conducătorul unei reuniuni, trebuie să sondeze acest teren și să-l exploateze în folosul fiilor săi sufletești, explicând și dând, după darul primit.

Și, în sfârșit, pe lângă altele, se mai cere preotului conducător de reuniune încă un lucru: contactul cu centrul. De ce atâta șovăială, atâta lăsare voluntară care exprimă uneori o dureroasă neîncredere? Contactul nivelează, luminează, întărește, dă unitate și prin aceasta dă armonie. Nu e oare unitatea legea noastră de bază? — Va trăi legea aceasta dacă vom realiza în noi, în fiecare, condiția cea mare: unitatea cu El.

Pr. Liviu Chinez

următoare, excursiunea și-au continuat drumul spre Alba-Iulia.

— Azi, Sâmbătă, înainte de amiază, s'a slujit un *paraslas* pentru adormitul rege Ferdinand I, întregitorul de neam și țară. A pontificat pâr. Iacob Popa, vicarul general, în săbör de preoți și în asistența autorităților publice.

Reducerea tarifelor C. F. R. Se vorbește de o scădere a tarifelor de călători pe C. F. R. Comitetul de direcție al regiei a și făcut consiliului propunerea de a se reduce actualele taxe cu 50%. Deocamdată cu titlu de experiență, până la 1 Octomvrie. — Ar fi timpul suprem. Actualele tarife sunt exagerate. Pierd în urma lor, — și călătorii și Căile Ferate!

Pacea-i gata! În Germania. Hitler a aranjat minunat dihonnia, pe care nazismul a semănat-o în bisericile evanghelice. O nouă deciziune a ministerului de interne ne lămurește: »Pacea în bisericile evanghelice, dorită atât de mult de către guvern și poporul german, este, durere, încă prea departe. Fără a se ține seamă de repețitele mele îndemnuri publice la necesara împăciuire, lupta continuă cu îndârjire. Din motive de siguranță publică, de ordine și pace, opresc prin aceasta, fără excepție, toate discuțiunile privitoare la cearta bisericilor evanghelice, atât în adunări publice, cât și în presă, în manifeste și foi volante». — Precum se vede: pacea e în plin progres.

Telefonul „Unirii“

G. Șanț. Aveți dreptate. Chestiunea depășește interesele locale. Este de importanță generală. De aceea am și făcut loc articolului trimis. Nu putem însă să nu ne exprimăm o nedumerire. Și anume: de ce așa târziu? Astfel de lucruri se scriu cel mai târziu a doua zi după întâmplare. Sosite cu atâtă întârziere, nu mai au același interes. Lumea a trecut de mult la ordinea zilei peste eveniment. — De sigur, Sf. Voastră ați așteptat să facă acest lucru alții, »mai chiemați«. Din păcate nu l-au făcut. Deși au fost prezenți peste 40! Și nu-l fac nici altădată. — Se pare că suntem încă departe de a înțelege rosturile presei și raporturile noastre față de modesta presă ce o avem! Cum să ne încumetăm, deci, la mai mult?

T. Oradea. Nici o împăcare. Dimpotrivă, indignarea Vaticanului față de evenimentele din Germania ia forme tot mai energice. Asasinarea lui Probst, președintele tinerimii catolice germane, a provocat un nou și viguros protest în »Osservatore Romano« (19 Iulie). Crima este, evident, cu atât mai condamnabilă, cu cât s'a săvârșit după noaptea sângeroasă din 30 Iunie și, în consecință, nu se mai poate justifica nici cu șubredul temei al »rațiunii de stat«. Este o crimă abominabilă, născută dintr'un spirit de barbarie și păgânism, pe care foaia Vaticanului îl condamnă cu toată țaria. Toate acestea le știe, evident, și »Erdélyi Lapok« dela Dv. Și tot așa de evident este, că ținuta acestei foi față de toată Hitleriada este cu totul alta. Până bine curând, numai cu greu își putea ascunde admirația pentru renașterea germană. Acum, scaldă lucrurile într'un echivoc neînteles. De ce? Nu știm. Le place, probabil, atmosfera turbure de exaltare nazistă. Știți, în turbure se poate, eventual, pescui. — Cât de catolică este această atitudine, judecați singuri comparând cele două oficioase: pe al Vaticanului și pe al ungarilor dela noi!

I. Sibiu. În natură și în Sibiu nimic nu se pierde. Darul televiziunii și a prorociei pe care l-a avut până bine de curând, în măsură invidiabilă, »Telegraful Român«, nu a pierit nici el. A trecut la altă casă și s'a pogorit, acum, peste »Revista Teologică«. Cu acest dar extraordinar au reușit vizionarii ei să observe cum »se clatină catolicismul cehoslovac«. Că doară biserica evanghelică din această țară nu număra acum zece ani decât 160.000 credincioși, iar acum are 274 954! Vedeți ce creștere astronomică. Și asta în numai zece ani. Dacă merge așa, în mai puțin de o mie de ani nu mai e pui de catolic ceh! Mai ales că se întărește și mișcarea »Los von Rom«. — Ce bucurie curată și nevinovată! Stă să ne pară și nouă rău, că tot ei țin să și-o turbure imediat. Ci-că »ar fi interesant de știut și numărul trecerilor la ortodoxie«. Pe care nu-l știu. Păcat, trebuie să fie grozav de mare! Cum de nu-l ghicesc însă, după ce au atâtă dar profetic?

B. Cluj. »Medicii clujeni« cari se agită iarăși pe chestiunea avortului, ar face bine să se astâmpere. Să nu aștepte să fie puși la punct de către opinia publică și de autoritățile bisericesti. Căci, evident, nici acestea nu vor putea rămâne nepăsătoare la neostoiata lor dorință de-a omori copii mici fără frică de pedeapsă. Și nu-i prudent să convoce un congres general, pentru a protesta împotriva felului cum această problemă a fost fixată în proiectul de cod penal. S'ar putea întâmpla, ca acolo să mai ia cuvânt și altcineva, afară de marea creștină Goldberger. Suportul »științific« al savanților ucigători de copii s'ar putea clătina foarte ușor. Și, automat, ar ieși în evidențe alte laturi de »interes« ale problemei. — Ar fi rușinos ca tocmai Ardealul să dea acest spectacol!

MITROPOLIA GRECO-CATOLICĂ BLAJ

Nr. 3771-1934.

TABLOUL

catedrelor vacante dela școlile secundare gr.-cat. române din BLAJ

Tipul școlii	Școala	Nrul de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul gr.-cat. român de băieți	1-2 4 6 8 10 16 19 20 23 26	Religia gr.-cat. Română-latină Română Latină-elină Franceză Filosofie-Drept Șt. fizico-chim.-Matematici Șt. fizico-chim.-Matematici Muzică Educație fizică	
C.	Liceul gr.-cat. român de fete	2 4 10 13 14 15	Română-Latină Latină-Elină Fizico-chimice Desemn-Caligrafie Educație fizică Lucru-Gospodărie	
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățători	1 2 4 7 9 10 11 14 17 18	Religia gr.-cat. Română-Latină Franceză Geografie Științele fizico-chimice Șt. naturale Desemn-caligrafie Lucru manual Științele agricole Violină 1 post de învățător la școala de aplicație	
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățătoare	1 3 4 7 8 12 13 14	Religia gr.-cat. Română-Datoriile învățătorilor Franceză Geografie Matematici Muzică Țesut și lucru de mână Gospodărie 2 posturi de învățătoare la școala de aplicație	Compl. cu istoria Compl. cu șt. naturale Compl. cu fiz.-chim. Compl. cu violină
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de băieți	1 3 5 7 8 9	Limba și corespondența franceză Limba și coresp. italiană Șt. comerciale Geografia economică Mărfuri, științele naturale și chimie Științele juridico-economice	Complectat cu sport și diriginție. Compl. cu ore de religie Compl. cu ore de dirig. Compl. cu caligrafie și diriginție. Compl. cu desen
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de fete	1 2 3 4 5 6 8 9	Limba și corespondența franceză Limba și corespondența germană Limba și corespondența italiană Șt. comerciale (teoria) Șt. com. (aplicațiuni practice) Aritmetica comercială Mărfuri, Șt. nat., Chimie Șt. juridico-economice	
	Școala gr.-cat. de Arte și Meserii »Sf. Iosif«		1 catedră partea literară 1 catedră partea științifică 1 post de maestru tâmplar 1 post de maestru la mașini și rotărie	Salar de bază 1600 Lei Salar de bază 1600 Lei Salar de bază 1000 Lei Salar de bază 1000 Lei
	Școala gr.-cat. de menaj	1 2 3 4 5 6 7 8 9	Română-Franceză Istorie-Geografie *Matematică-Fizică Științele menajului Lucru Spălat-călcat Bucătărie Gospodărie Bucătărie-Ornamentație	

Candidații și candidatele doritori de a ocupa catedrele de mai sus trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute pentru profesorii și maeștrii suplitori în legea învățământului secundar și să fie de religia greco-catolică. Concurenții la posturile dela școlile de aplicație vor avea să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 213 din Legea învățământului normal-primar și să fie de religia greco-catolică.

Cererile de numire, însoțite de toate actele justificatoare (calificație, numiri anterioare, certificate de serviciu, extras de naștere și botez) se vor înainta cel mai târziu până la 8 August a. c., Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 17 Iulie 1934.

VASILE SUCIU
Arhiepiscop și Mitropolit